

Historien om det perforerede frimærke

Ser man tilbage i tiden, så har England på to vigtige områder indenfor filatelen været et foregangsland. Det ikke alene var det første land i verden der indførte brugen af frimærker, det var også det første land i verden der gav tilladelse til at indføre brugen af perforeringer i frimærker for at modvirke tyverier fra frimærkebeholdningen i firmaer og myndigheder fra de ansattes side.

Begyndelsen

Det perforerede frimærkes historie tager sit udgangspunkt i London i september måned i året 1858, hvor en driftig forretningsmand med stor mekanisk snilde Mr. Joseph Sloper ansøger og får patent på en perforeringsmaskine til brug for banker og andre som en sikker metode til annullering af deres checks og dokumenter etc. Dette skete med "Cancelled" eller "Paid" eventuelt en dato. Idéen at bruge perforeringsmaskinen til perforering af frimærker var endnu ikke undfanget og lå slumrende hen og der skulle gå ti år mere før dette skete.

Inden indførelsen af postanvisninger var frimærker ofte brugt som betalingsmiddel ved forsendelse af post og kunne på alle postkontorer veksles til rede penge mod en provision på 2½ % (minimum ½d) hvis frimærkerne var parstykker eller større partier. Denne mulighed var fristende for uærlige medarbejdere og dårligt betalte kontorbudede, og derfor søgte firmaer og myndigheder en måde at imødegå sådanne tab.

Det første initiativ til perforering af frimærker kom fra et firma ved navn Copestakes, Moore, Crampton & Co. 5 Bow Churchyard London E.C. den 23. oktober 1867, der efter et tyveri af frimærker fra én af de ansattes side i firmaets Plymouth afdeling indsender en ansøgning den 2. januar 1868 til G.P.O. General Post Office hvori firmaet beder om tilladelse til at perforere deres frimærker med initialerne S.C. tilhørende seniorindehaveren Hr. Sampson Copestake.

Med som prøve er vedlagt frimærker perforeret med initialerne S.C., leveret til firmaet af Joseph Sloper. Ansøgningen afvises imidlertid med den begrundelse, at perforeringer i frimærker kan skjule afstemplingen og derved gøre frimærkerne brugbare igen.

Dette kommer naturligvis til Joseph Slopers kendskab og som den driftige forretningsmand han er kontakter han General Post Office for at protestere over afgørelsen som han finder uacceptabel, hvilket medfører et møde med generaldirektøren og hans embedsmænd i St. Martins le Grand den 12. februar 1868. På dette møde fremviser Joseph Sloper sit system til perforering af frimærker. Skønt generaldirektøren og embedsmændene kun udviser en forstående interesse giver de dog Joseph Sloper det indtryk, at de egentlig ikke har noget imod perforering af frimærker, hvilket Joseph Sloper meddeler Copestakes. Joseph Sloper var imidlertid uden skriftlig tilladelse og den 15. februar 1868 skriver han til generaldirektøren for at opnå denne. I brevet skriver han at Copestakes og mange andre store firmaer der var meget interesseret i at bruge hans system var tilfredse med, at han havde fået tilladelsen.

Ved brevets modtagelse indser generaldirektøren, at Joseph Sloper må have misforstået afgørelsen på det første møde den 12. februar 1868, og beder ham derfor om at komme til et nyt møde den 24. februar 1868, hvor en postfuldmægtig Mr. Rodie Parkhurst fremlægger den officielle holdning således, at denne ikke kan misforstås.

Tre dage senere den 27. februar 1868, skriver Joseph Sloper, at han efter samtalen med Mr. Rodie Parkhurst åbenbart ikke har tilladelse til at benytte sit perforeringssystem til perforering af frimærker sådan som han har opfattet det. I brevet gør han opmærksom på, at mange af de store ledende firmaer og offentlige virksomheder til ham har oplyst, at det for dem, er det bedste system til at forebygge tyverier af deres frimærker. I brevet udbeder han sig et svar på, om han kan få denne tilladelse således, at han kan forsikre sine mange kunder, at postvæsenet ikke har noget imod brugen af perforerede frimærker.

Vedlagt brevet er en artikel fra avisen Manchester Examiner fra den 21. februar som handler om en købmand John Howarth som har modtaget 7820 frimærker til en værdi af 35£ 19sh og 2d fra bude og kontorister som betaling for brød og ost, velvidende, at frimærkerne var stjålne. For denne forseelse fik købmand John Howarth 5 års fængsel.

Efter modtagelsen af dette brev kom G.P.O. til den erkendelse, at Joseph Sloper ikke sådan uden videre ville lade sig afvise og derfor nedsattes et udvalg til endnu engang at gennemgå ansøgningen. Efter at have gennemgået ansøgningen og hørt de forskellige argumenter for og imod besluttede G.P.O. den 11. marts 1868, at informere Joseph Sloper om, at de intet havde at indvende imod, at hans system blev brugt til at perforere frimærker og at tilladelsen hertil var blevet ham givet, hvilket blev ham meddelt pr. brev den 13. marts 1868 igennem postfuldmægtig Rodie Parkhurst:

General Post Office
13. Marts 1868

Mr. Sloper
Sir,

Generalpostdirektøren har under hensyntagen til Deres brev af 27. forrige måned pålagt undertegnede at han under de foreliggende omstændigheder, ikke vil modsætte sig perforering af frimærker som beskrevet af Dem for at forebygge tyveri af frimærker.

Med højagtelse
R.. PARKHURST..

Monopol til Sloper

Joseph Sloper var nu både i kraft af sit patent på sin perforeringsmaskine og den opnåede tilladelse alene på det engelske marked i tre år, da G.P.O. ubevist havde givet ham monopol herpå frem til den 31. august 1872.

Efter tilladelsen og patentets udløb den 31. august 1872, bredte systemet sig meget hurtigt ud over Englands grænser. Således til Belgien, Danmark, Frankrig, Schweiz og Tyskland i 1876. Østrig-ungarske monarki i 1877, blot for at nævne nogle enkelte lande.

Vender vi blikket mod Danmark, så blev den første tilladelse til at perforere frimærker efter behørig ansøgning til GPD Generalpostdirektoratet og efterfølgende godkendelse givet til Papirhandler S. Friedländer i København den 6. februar 1876 med Gpd. Jn. IIIA. 02.1876. Nr. 4259.

Perioden med at ansøge om tilladelse til at perforere frimærker i Danmark varede fra den 6. februar 1876 frem til 31. juli 1917, hvori der på denne dato i Officielle Meddelelser Nr. 52, Pkt. 3, fra Generalpostdirektoratet for postvæsenet stod at læse: Opmærksomheden henledes paa den i Serie A indeholdte rettelse til postanordningen, hvorefter postfrimærker, der er forsynede med et perforeringsmærker, kan benyttes til frigørelse af postforsendelser, uden at tilladelse hertil behøver at indhentes hos postbestyrelsen, men på betingelse af, at perforeringen er udført saaledes, at det med sikkerhed kan ses, at frimærkerne er ægte og ubrugte. (III.A.14 052 /1916.)

Tak

En dybfølt tak til Mr. Stephen Steere, Secretary & Treasurer, The Perfin Society for hans beredvillige hjælp for kontakt til forfatteren John S. Nelson som han igennem ham som Secretary & Treasurer i The Perfin Society har givet sin tilladelse til at bruge historien om Joseph Sloper i The Handbook Of British Perfins fra 1967, og The Perfin Society egen tilladelse fra deres 2. udgave 1983, genoptrykt 1984. Security Endorsement & Society of Great Britain hvorfra uddrag til denne artikel, historien om det perforerede frimærke er hentet.